

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 12P/190/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217221678
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Konkolovská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2018:4217221678.3

Uznesenie

Okresný súd Komárno vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: G. Z. S., nar. XX.X.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: matka - H. K., nar. X.X.XXXX, bytom J. XXXX/XX, Y., v konaní zast. JUDr. Tünde Keszegh, PhD., advokátkou, so sídlom Alžbetínske námestie 1203, Dunajská Streda, a otec - H. S., nar. X.X.XXXX, bytom G. u. X/A, XXXX H., I., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia,

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a .**

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa sa návrhom doručeným súdu dňa 22.12.2017 domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zakázal otcovi maloletého dieťaťa styk s maloletou. Matka maloletého dieťaťa svoj návrh odôvodnila najmä tým, že od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 12P/211/2014-447 zo dňa 3.6.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 25CoP/61/2016-726 zo dňa 24.5.2017 sa styk otca s maloletým dieťaťom realizuje v rozsahu v akom je upravené súdom. Matka uviedla, že maloleté dieťa však stále horšie znáša pobyty u otca. Tvrdila, že maloletá nechce ísť k otcovi, bojí sa vyjadriť si u otca svoj skutočný názor a je vystresovaná pred odchodom k otcovi. Ďalej poznamenala, že v poslednom období otec straší maloletú tým, že sa postará o to, aby sa matka dostala do väzenia a maloletá už nikdy neuvidí svoju matku, navždy bude s otcom. Matka maloletého dieťaťa uviedla, že od tej doby neustále musí upokojsovať maloletú, že sa to nestane, a sú to len vyhrážky zo strany otca. Tvrdila, že v poslednom období sa stalo aj to, že otec stratil kontrolu nad sebou a veľmi silno chytil maloletú fyzicky, len aby ho poslúchla. Matka poukázala aj na tú skutočnosť, že maloletá od júla 2017 navštevuje psychologičku na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno (Ďalej len „ÚPSVaR Komárno“). Matka podala trestné oznámenie na otca maloletého dieťaťa pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania svojej dcéry. Bola toho názoru, že záujem maloletého dieťaťa musí byť sledovaný aj pri úprave styku dieťaťa s jeho blízkymi osobami. V danom prípade záujem maloletej vyžaduje, aby nebola v starostlivosti svojho otca, nakoľko otec jej ubližuje, vplýva na jej zdravý psychický vývoj veľmi negatívne, kvôli správaniu sa otca je vystresovaná, a kvôli otcovi má strach, že svoju matku stratí. Matka maloletého dieťaťa vzhľadom na to, že podanie tohto návrhu inicioval ÚPSVaR Komárno, žiadala, aby súd po vykonanom dokazovaní a po oboznámení sa so správou ÚPSVaR Komárno vydal neodkladné opatrenia, ktorým dočasne zakáže styk otca s maloletým dieťaťom. Matka k návrhu pripojila správu - charakteristiku maloletého dieťaťa zo 19.12.2017, ktorú vypracovala triedna učiteľka maloletej, ako aj zápisnicu o trestnom oznámení zo dňa 21.12.2017.

2. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 10.1.2018 súd zistil, že maloletá od júla 2017 navštevuje psychológa úradu. Úrad uviedol, že cieľom týchto konzultácií je poskytnutie podporného a bezpečného prostredia pre ventiláciu negatívnych emócií maloletej, ktoré zažíva pred a počas styku s otcom, ako i zvládanie záťaže, úzkosti a strachu zo samotnej realizácie styku s otcom. Psychológ úradu dospel k podozreniu, že by mohlo dochádzať k syndrómu CAN (psychické týranie), čo však na základe ich poradensko-psychologických metód nevedeli objektívne preskúmať, nakoľko

nepoznajú postoj zo strany otca, preto pre objektivizáciu situácie navrhli klinicko-psychologické znalecké dokazovanie. Úrad na základe uvedených skutočností, najmä s ohľadom na správu psychológa úradu a vyjadrenia maloletej, odporučil vypočuť maloletú priamo súdom, a to ešte pred rozhodnutím vo veci nariadenia neodkladného opatrenia a následne zvážiť minimálne isté obmedzenie styku otca s maloletou (napr. realizovanie styku len na území Slovenskej republiky bez možnosti prespatia maloletej u otca, a to na území Slovenskej republiky).

3. Súd dňa 17.1.2018 vykonal pohovor s maloletou, ktorá sa chcela vo veci vyjadriť s tým, aby tento rozhovor bol dôverný. Maloletá si neželala, aby s obsahom rozhovoru boli rodičia oboznámení.

4. Súd zo súdneho spisu sp. zn. 16Em/1/2017 zistil, že ÚPSVaR Komárno dňa 6.12.2017 tiež vykonal pohovor s maloletou, ktorá však nesúhlasila s tým, aby sa otec dozvedel o obsahu pohovoru.

5. Súd zo súdneho spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 12P/211/2014 zistil, že na Okresnom súde Komárno prebiehalo konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V predmetnom konaní súd rozsudkom č.k. 12P/211/2014-447 zo dňa 3.6.2016 upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každý párný týždeň od piatku od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. V čase letných prázdnin je otec oprávnený stretávať sa s mal. dieťaťom prvý celý párný júlový týždeň od pondelka od 10,00 hod. do nedele do 18,00 hod. a prvý celý párný augustový týždeň od pondelka od 10,00 hod. do nedele do 18,00 hod. a v čase vianočných prázdnin každý nepárny rok od 26.12. od 9,00 hod. do 30.12. do 18,00 hod. a každý párný rok od 26.12. od 9,00 hod. do 1.1. do 18,00 hod. a počas jarých prázdnin každý nepárny rok od pondelka od 9,00 hod. do nedele do 15,00 hod. Súd návrh vo zvyšku úpravy rozšírenia styku otca s maloletým dieťaťom zamietol. Matku zaviazal, aby dieťa riadne pripravila a včas odovzdala otcovi v mieste bydliska maloletého dieťaťa a spolu s maloletým dieťaťom aby odovzdala otcovi zdravotnú kartu a pas maloletého dieťaťa, pričom otec je povinný dieťa riadne a včas vrátiť matke na tom istom mieste a spolu s maloletým dieťaťom je povinný matke vrátiť zdravotnú kartu a pas maloletého dieťaťa. Súd návrh v časti o poskytnutie náhradných termínov na realizáciu styku v prípade choroby dieťaťa zamietol. Súd určil, že otec je oprávnený realizovať styk s maloletým dieťaťom prostredníctvom telefonického hovoru každý týždeň v stredu v čase od 16,00 hod. do 16,30 ho., pričom matku zaviazal na povinnosť umožniť dieťaťu telefonický hovor s otcom. Ďalej matka je povinná pravidelne informovať otca maloletého dieťaťa vždy k poslednému dňu každého párneho mesiaca v kalendárnom roku o zdravotnom stave maloletého dieťaťa a o jeho výsledkoch a správaní sa v školskom zariadení a priebežne mu podávať správy o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa a to prostredníctvom emailu. Týmto bol zmenený rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 9P/108/2012 zo dňa 9.10.2013 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7CoP/59/2013 zo dňa 20.3.2014 v časti styku otca s maloletým dieťaťom. Proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 12P/211/2014-447 zo dňa 3.6.2016 podali rodičia maloletého dieťaťa odvolanie, o ktorých Krajský súd v Nitre rozhodol rozsudkom č. k. 25CoP/61/2016-726 zo dňa 24.5.2017 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že otec je oprávnený s dieťaťom sa stýkať v čase letných prázdnin prvý celý párný a po ňom nasledujúci celý nepárny týždeň v mesiaci júl a august. V ostatnej časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 12P/211/2014-447 zo dňa 3.6.2016 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 25CoP/61/2016-726 zo dňa 24.5.2017 nadobudol právoplatnosť dňa 23.6.2017.

6. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

7. Citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme.

8. Ku dňu podania návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky, styk otca s maloletým dieťaťom je upravený rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 12P/211/2014-447 zo dňa 3.6.2016 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 25CoP/61/2016-726 zo dňa 24.5.2017. Rozsudky nadobudli právoplatnosť dňa 23.6.2017. V zmysle § 24 ods. 4 zákona o rodine maloleté dieťa má právo na udržiavanie pravidelného a rovnocenného styku s obidvoma rodičmi. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na článok 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, pričom deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Z uvedeného dôvodu súd má za to, že zakázať styk maloletého dieťaťa s jeho otcom je neprimeraným zásahom tak do rodičovských práv otca ako aj do práv maloletého dieťaťa. Zakázať styk by bolo možné jedine v takom prípade, ak by styk negatívne vplýval na záujem maloletého dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z toho negatívneho vplyvu. Skutočnosť, že maloleté dieťa má potrebu navštevovať psychológa je len dôsledkom, ktorý spôsobilo správanie sa oboch rodičov a súvisí práve so stykom otca s maloletým dieťaťom. Matka maloletého dieťaťa však žiadnym spôsobom nepreukázala, že by otec počas realizovaného styku ubližoval maloletej. Ani maloletá neuviedla súdu žiadne také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu. Počas výsluchu maloletá smelo komunikovala, ochotne sa vyjadrovala, niekedy až neprimerane svojmu veku. Nebolo osvedčené ani to, že by došlo k spáchaniu trestného činu týrania maloletej zo strany otca, pričom platí prezumpcia neviny. Podľa udania matky maloleté dieťa sa v súčasnosti pravidelne stretáva s otcom, a to v rozsahu v akom to je upravené vyššie uvedenými rozsudkami. Otec zatiaľ maloletú vždy vrátil matke. Súd preto nezistil existenciu takých závažných okolností, ktoré by svedčili tomu, že je potrebné neodkladným opatrením zakázať styk maloletej s jej otcom. Súd navyše poukazuje aj na tú skutočnosť, že Okresný súd Komárno a odvolací súd o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu naposledy rozhodoval pred 6 mesiacmi, a to po rozsiahlom vykonanom dokazovaní, kedy taktiež vypočul maloleté dieťa, ktoré sa nebránilo styku s otcom. Práve naopak maloletá sama uviedla, že by mala záujem tráviť dlhší čas s otcom. Súd preto rozhodol vo veci samej rozsudkom č. k. 12P/211/2014-447 zo dňa 3.6.2016 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 25CoP/61/2016-726 zo dňa 24.5.2017, a to tak, že oproti predchádzajúcej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, rozšíril styk maloletej s otcom. Podľa názoru súdu za pol roka sa nemohli tak podstatne zmeniť okolnosti, že by bolo potrebné zakázať otcovi styk s maloletou. Súd zistil, že počas konania vedenom pod sp. zn. 12P/211/2014 matka maloletého dieťaťa tvrdila obdobné skutočnosti o otcovi, ako tvrdí aj v tomto návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, aj vtedy mala za to, že by bolo v záujme maloletej zúženie styku otca s maloletým dieťaťom. Napriek tomu ani prvoinštančný súd ani druhoinštančný súd nevyhoveli návrhu matky a nezúžil styk otca s maloletým dieťaťom, ale práve naopak styk rozšíril. Výrazná zmena názoru maloletého dieťaťa vo vzťahu k svojmu otcovi oproti predchádzajúcemu výsluchu maloletej nasvedčuje tomu, že maloletá je určitým spôsobom vystavená konfliktnému správaniu sa svojich rodičov, ktoré ťažko zvláda. Súdu sa javí, že maloleté dieťa je vystavené konfliktu lojality medzi rodičmi. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia, a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Možnosť zákazu styku otca s maloletým dieťaťom je viazaná na dôsledné a jednoznačné zistenie ohrozenia telesného, duševného zdravia maloletého dieťaťa, alebo preukázanie iných skutočností majúcich zásadný negatívny vplyv na záujem dieťaťa. V danom prípade po oboznámení sa s návrhom a listinnými dôkazmi, ako aj zo spisovým materiálom sp. zn. 12P/211/2014 súd dospel k záveru, že dočasná úprava pomerov zákazom styku otca s maloletým dieťaťom by negatívne zasiahla do krehkého formujúceho sa vzťahu s maloletým dieťaťom, dokonca by mohla spôsobiť absolútne citové odcudzenie sa dieťaťa od otca. Dlhodobá absencia otca pri výchove maloletého dieťaťa by mohla mať nenapraviteľné negatívne dôsledky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Okresný súd Komárno.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).